

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VII kadencja
Marszałek Senatu

Druk nr 2421

Warszawa, 25 kwietnia 2014 r.

Pani
Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek

Zgodnie z art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. mam zaszczyt przekazać Pani Marszałek podjętą przez Senat na 53. posiedzeniu w dniu 24 kwietnia 2014 r. uchwałę w sprawie wniesienia do Sejmu projektu ustawy

**- o zmianie ustawy o podatku
dochodowym od osób fizycznych** wraz z
projektem tej ustawy.

Projekt ustawy stanowi wykonanie obowiązku dostosowania systemu prawa do orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego

Jednocześnie pragnę poinformować, że Senat upoważnił senatora Stanisława Jurcewicz do reprezentowania Senatu w dalszych pracach nad tym projektem.

Z poważaniem

(-) Bogdan Borusewicz

UCHWAŁA
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 24 kwietnia 2014 r.

**w sprawie wniesienia do Sejmu projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku
dochodowym od osób fizycznych**

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., Senat wnosi do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Jednocześnie upoważnia senatora Stanisława Jurcewicza do reprezentowania Senatu w pracach nad projektem.

MARSZAŁEK SENATU

Bogdan BORUSEWICZ

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych

Art. 1. W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2012 r. poz. 361, z późn. zm.¹⁾) w art. 21 w ust. 1 w pkt 3 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„otrzymane odszkodowania lub zadośćuczynienia, jeżeli ich wysokość lub zasady ustalania wynikają wprost z przepisów odrębnych ustaw lub przepisów wykonawczych wydanych na podstawie tych ustaw, oraz otrzymane odszkodowania lub zadośćuczynienia, jeżeli ich wysokość lub zasady ustalania wynikają wprost z postanowień układów zbiorowych pracy, innych opartych na ustawie porozumień zbiorowych, regulaminów lub statutów, o których mowa w art. 9 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.²⁾), z wyjątkiem:”.

Art. 2. Przepis art. 21 ust. 1 pkt 3 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, ma zastosowanie do dochodów uzyskanych od dnia 1 stycznia 2014 r.

Art. 3. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2012 r. poz. 362, 596, 769, 1278, 1342, 1448, 1529 i 1540, z 2013 r. poz. 21, 888, 1036, 1287, 1304, 1387 i 1717 oraz z 2014 r. poz. 223 i 312.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 113, poz. 717, z 1999 r. Nr 99, poz. 1152, z 2000 r. Nr 19, poz. 239, Nr 43, poz. 489, Nr 107, poz. 1127 i Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 11, poz. 84, Nr 28, poz. 301, Nr 52, poz. 538, Nr 99, poz. 1075, Nr 111, poz. 1194, Nr 123, poz. 1354, Nr 128, poz. 1405 i Nr 154, poz. 1805, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 135, poz. 1146, Nr 196, poz. 1660, Nr 199, poz. 1673 i Nr 200, poz. 1679, z 2003 r. Nr 166, poz. 1608 i Nr 213, poz. 2081, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 99, poz. 1001, Nr 120, poz. 1252 i Nr 240, poz. 2407, z 2005 r. Nr 10, poz. 71, Nr 68, poz. 610, Nr 86, poz. 732 i Nr 167, poz. 1398, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 133, poz. 935, Nr 217, poz. 1587 i Nr 221, poz. 1615, z 2007 r. Nr 64, poz. 426, Nr 89, poz. 589, Nr 176, poz. 1239, Nr 181, poz. 1288 i Nr 225, poz. 1672, z 2008 r. Nr 93, poz. 586, Nr 116, poz. 740, Nr 223, poz. 1460 i Nr 237, poz. 1654, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 56, poz. 458, Nr 58, poz. 485, Nr 98, poz. 817, Nr 99, poz. 825, Nr 115, poz. 958, Nr 157, poz. 1241 i Nr 219, poz. 1704, z 2010 r. Nr 105, poz. 655, Nr 135, poz. 912, Nr 182, poz. 1228, Nr 224, poz. 1459, Nr 249, poz. 1655 i Nr 254, poz. 1700, z 2011 r. Nr 36, poz. 181, Nr 63, poz. 322, Nr 80, poz. 432, Nr 144, poz. 855, Nr 149, poz. 887 i Nr 232, poz. 1378, z 2012 r. poz. 908 i 1110, z 2013 r. poz. 2, 675, 896 i 1028 oraz z 2014 r. poz. 208.

UZASADNIENIE

1. Cel projektowanej ustawy

Celem projektu jest dostosowanie systemu prawa do postanowienia Trybunału Konstytucyjnego z dnia 29 marca 2013 r. (sygn. akt S 2/13) dotyczącego ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2012 r. poz. 361, ze zm.).

Projekt przewiduje, że wolne od podatku dochodowego od osób fizycznych będą otrzymane odszkodowania lub zadośćuczynienia, jeżeli ich wysokość lub zasady ustalania wynikają także z postanowień układów zbiorowych pracy i innych opartych na ustawie porozumień zbiorowych, regulaminów i statutów, o których mowa w art. 9 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy. Dotychczas zwolnione były tylko te, które wynikają wprost z ustaw lub przepisów wykonawczych wydanych na ich podstawie.

2. Przedmiot i istota rozstrzygnięcia Trybunału Konstytucyjnego

2.1. TK postanowił, stwierdziwszy istnienie luki prawnej, której usunięcie jest niezbędne dla zapewnienia spójności systemu prawnego Rzeczypospolitej Polskiej, zasygnalizować Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej i Radzie Ministrów potrzebę podjęcia inicjatywy ustawodawczej w kwestii uzupełnienia art. 21 ust. 1 pkt 3 *in principio* ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych o inne - obok wymienionych w tym przepisie ustaw oraz przepisów wykonawczych wydanych na podstawie tych ustaw - normatywne źródła prawa pracy, na podstawie których możliwe jest zasądzenie odszkodowania.

2.2. Przepis art. 21 ust. 1 pkt 3 ustawy o PIT przewiduje, że wolne od podatku dochodowego są otrzymane odszkodowania lub zadośćuczynienia, jeżeli ich wysokość lub zasady ustalania wynikają wprost z przepisów odrębnych ustaw lub przepisów wykonawczych wydanych na podstawie tych ustaw (z pewnymi wyliczonymi w literach wyjątkami).

Źródłem postanowienia TK był fakt, iż organy skarbowe odmówiły podatnikowi prawa do zwolnienia z podatku kwoty otrzymanego od pracodawcy odszkodowania za dokonanie wypowiedzenia umowy o pracę oraz odszkodowania za niewykonanie umowy o zakazie konkurencji. Zdaniem organów skarbowych, odszkodowania te nie są objęte zwolnieniem z podatku dochodowego od osób fizycznych. Stanowisko organów skarbowych zostało

potwierdzone przez obie instancje sądów administracyjnych. W takiej sytuacji podatnik wniósł do TK skargę konstytucyjną, w której zarzucił niezgodność art. 21 ust. 1 pkt 3 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych w zakresie, w jakim wyłącza inne niż ustawa i przepisy wykonawcze źródła prawa pracy, w tym układy zbiorowe pracy, na podstawie których zasądzane jest odszkodowanie, z art. 2 i art. 32 ust. 1 Konstytucji.

Zdaniem TK „niewuzględnienie przez ustawodawcę w art. 21 ust. 1 pkt 3 *in principio* ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych innych - poza ustawami i wydanymi na ich podstawie przepisami wykonawczymi - normatywnych źródeł prawa pracy powoduje stan luki prawnej, która przekłada się na niewykonanie dyrektywy, wyrażonej - z jednej strony – w art. 59 ust. 2 *in fine* Konstytucji, z drugiej zaś - w art. 9 i przepisach działu XI ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (...). Zgodnie bowiem ze wskazanymi uregulowaniami układy zbiorowe pracy oraz inne porozumienia pracownicze stanowią normatywne źródła prawa pracy, określające zarówno obowiązki, jak i uprawnienia pracodawców oraz pracobiorców. Podkreślenia wymaga, że postanowienia układów zbiorowych oraz innych aktów prawa pracy obowiązują bezpośrednio w stosunkach pracy, tak jak przepisy aktów rangi ustawowej, rozporządzeń wykonawczych czy też prawa międzynarodowego (...).

W tym stanie rzeczy poważne wątpliwości natury konstytucyjnej budzi niewuzględnienie przez ustawę o podatku dochodowym od osób fizycznych - w zakresie zwolnienia z podatku odszkodowań i zadośćuczynień - że prawo pracy stanowi odrębny od prawa prywatnego (a ściślej: obligacyjnego) system norm, które w swej materii wykazują silne związki z prawem publicznym. Ponadto, należy wziąć pod uwagę specyfikę normatywnych źródeł prawa pracy (które *nota bene* z woli samego ustrojodawcy obejmują także akty niewymienione w przepisach rozdziału III Konstytucji), na podstawie których organy władzy publicznej mogą rozstrzygać o prawach, wolnościach lub obowiązkach jednostki”.

2.3. Postanowienia sygnalizacyjne TK nie powodują utraty mocy obowiązującej aktu normatywnego, a w konsekwencji nie odnosi się do nich możliwość wskazywania przez TK jakiegokolwiek terminu utraty mocy obowiązującej aktu; tym bardziej, że postanowienie takie nie jest ogłaszane w Dzienniku Ustaw. Jeśli jednak postanowienie wymaga wykonania należałoby do tego przystąpić niezwłocznie.

2.4. Do Sejmu nie wpłynął żaden projekt ustawy wykonującej postanowienie. Według informacji uzyskanej w Ministerstwie Finansów, przygotowywany przez rząd projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw, w wersji z dnia 29 maja 2013 r. obejmuje wykonanie postanowienia TK. Miałoby ono polegać na dodaniu w art. 21 ust. 1 pkt 3 ustawy obok ustaw i przepisów wykonawczych, jako podstaw odszkodowań i zadośćuczynień, także „innych normatywnych źródeł prawa, o których mowa w art. 9 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy”.

3. Różnice między dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym

Przepis art. 21 ust. 1 pkt 3 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych przewiduje, że wolne od podatku dochodowego są otrzymane odszkodowania lub zadośćuczynienia, jeżeli ich wysokość lub zasady ustalania wynikają wprost z przepisów odrębnych ustaw lub przepisów wykonawczych wydanych na podstawie tych ustaw, z wyjątkiem: a) określonych w prawie pracy odpraw i odszkodowań z tytułu skrócenia okresu wypowiedzenia umowy o pracę, b) odpraw pieniężnych wypłacanych na podstawie przepisów o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników, c) odpraw i odszkodowań z tytułu skrócenia okresu wypowiedzenia funkcjonariuszom pozostającym w stosunku służbowym, d) odszkodowań przyznanych na podstawie przepisów o zakazie konkurencji, e) odszkodowań za szkody dotyczące składników majątku związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą, f) odszkodowań za szkody dotyczące składników majątku związanych z prowadzeniem działów specjalnych produkcji rolnej, z których dochody są opodatkowane według skali, o której mowa w art. 27 ust. 1, lub na zasadach, o których mowa w art. 30c, g) odszkodowań wynikających z zawartych umów lub ugód innych niż ugody sądowe.

Proponowane rozwiązanie oznaczać będzie, że wolne od podatku będą także wszelkie odszkodowania i zadośćuczynienia kreowane przez układy zbiorowe pracy i akty podobne, również z wyjątkiem tych wymienionych w powyższych literach a-g.

Alternatywnym rozwiązaniem mogłoby być objęcie zwolnieniem z podatku tylko tych „układowych” odszkodowań i zadośćuczynień, które swoją funkcją odpowiadają tym przewidzianym przez ustawę i tylko do wysokości nieprzewyższającej kwot ustawowych lub nieprzewyższającej kwoty pełniącej jeszcze funkcję odszkodowawczą.

4. Konsultacje

W odniesieniu do projektu w wersji skierowanej do pierwszego czytania poszczególne podmioty zajęły przedstawionej niżej stanowiska.

Minister Pracy i Polityki Społecznej ustosunkowując się do projektu stwierdził, iż projekt nie budzi wątpliwości. Wcześniej jednak, gdy Komisja Ustawodawcza, w związku z pojawiającymi się wątpliwościami, zadała Ministrowi pytanie, stwierdził on, że nieuwzględnienie dotychczas w ustawie o PIT układów zbiorowych pracy, jako podstawy zwolnienia odszkodowań i zadośćuczynień z podatku „nie powinno być postrzegane jako luka prawna”, a ich ewentualne objęcie zwolnieniem „mogłoby doprowadzić do pozbawienia organów podatkowych nadzoru nad zakresem i rodzajem świadczeń podlegających zwolnieniu z podatku (...) i tym samym doprowadzić do niekontrolowanego zmniejszenia wpływów z tego tytułu do budżetu państwa”.

Minister Finansów poinformował o inicjatywie rządowej w tym zakresie. Uznał też, że „[m]ożliwość kształtowania stosunków pracy przy wykorzystaniu układów zbiorowych pracy wynika z postanowień działu jedenastego ustawy (...) - Kodeks pracy. (...) Należy zatem przyjąć, iż racjonalny ustawodawca nie dopuścił do sytuacji, w której instytucja uregulowana w ustawie (...) może stanowić pole do nadużyć. Niewątpliwie normy prawne powinny być tworzone w sposób wykluczający luki prawne.

Minister Sprawiedliwości zwrócił uwagę na ryzyko jakie może wiązać się z pozostawieniem stronom (twórcom) układów zbiorowych pracy możliwości kreowania nowych odszkodowań (zadośćuczynień) zwolnionych z podatku.

Prokuratoria Generalna Skarbu Państwa, odnosząc się do uzasadnienia projektu, zaproponowała by Senat zmodyfikował projekt tak by ze zwolnienia mogły korzystać tylko te odszkodowania (zadośćuczynienia), które swoją funkcją odpowiadają zwolnieniom przewidzianym przez ustawę i tylko do wysokości kwot ustawowych lub nieprzewyższającej kwoty pełniącej funkcję odszkodowawczą.

Naczelny Sąd Administracyjny zaproponował by projekt objął z mocą wsteczną także dochody uzyskane od 1 stycznia 2014 r.

Projekt poparło Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Główny Inspektor Pracy, Krajowa Rada Radców

Prawnych, poinformowali, iż nie zgłaszają uwag. Sąd Najwyższy poinformował, iż nie uznaje za celowe opiniowanie projektu.

Pozostałe podmioty poproszone o opinie (Stowarzyszenie Sędziów Polskich IUSTITIA, Stowarzyszenie Sędziów Themis, Związek Rzemiosła Polskiego, Business Centre Club, Konfederacja Lewiatan, Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej, NSZZ „Solidarność”, Naczelna Rada Adwokacka) nie przesłały pism w tej sprawie.

5. Skutki projektowanej ustawy

Skutkiem finansowym projektu będą kwoty zwolnień z podatku „układowych” odszkodowań i zadośćuczynień - taki też jest cel projektu. Ponadto, należy też zwrócić uwagę, że prawodawca, przyjmując dotychczasową regulację miał wiedzę o objętych zwolnieniem od podatku rodzajach odszkodowań (zadośćuczynień) oraz ich wysokościach, przewidzianych przez ustawy lub wydane na ich podstawie rozporządzenia. Tym samym pod jego kontrolą pozostawał zakres odszkodowań (zadośćuczynień) wolnych od podatku. Ustawodawca, choć co do zasady zwolnił od podatku wszelkie odszkodowania (zadośćuczynienia), to jednak znał ich zakres, a ponadto, kierując się ich funkcją, świadomie wyłączył kilka z nich od zwolnienia poprzez wskazanie wyjątków (w literach w ramach kwestionowanego punktu). Zarazem znana była prawodawcy wysokość tych odszkodowań (zadośćuczynień), w zakresie w jakim jest ona regulowana ustawą lub rozporządzeniem. Tymczasem układy zbiorowe pracy i inne porozumienia zawierane przez pracobiorców i pracodawców mogą kreować nowe rodzaje odszkodowań (zadośćuczynień), a także podnosić wysokość tych przewidzianych przez ustawy i wydane na ich podstawie rozporządzenia. Trudno jednakże na tym etapie ocenić czy strony (twórcy) układów zbiorowych będą z takich możliwości korzystać. W konsekwencji nie są też możliwe do przewidzenia skutki finansowe projektu.

6. Oświadczenie o zgodności z prawem Unii Europejskiej

Przedmiot projektu nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Warszawa, 12 maja 2014 r.

BAS-WASGiPU-WAPEiM-944/14

Pani Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna o zgodności senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (przedstawiciel wnioskodawcy: senator Stanisław Jurcewicz) z prawem Unii Europejskiej

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity: Monitor Polski z 2012 r. poz. 32, ze zm.) sporządza się następującą opinię:

I. Przedmiot projektu.

Przedłożony do zaopiniowania projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych przewiduje nowelizację art. 21 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (t.jedn. Dz.U. z 2012 r. poz. 361 ze zmian.; dalej: u.p.d.f.).

Celem projektowanej nowelizacji jest dostosowanie systemu prawa do wskazań Trybunału Konstytucyjnego wynikających z postanowienia z dnia 29 marca 2013 r., sygn. akt S 2/13, publ.: OTK ZU z 2013 r. Nr 6A poz. 89. W postanowieniu tym Trybunał Konstytucyjny zasygnalizował Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej oraz Radzie Ministrów potrzebę podjęcia inicjatywy ustawodawczej w kwestii uzupełnienia art. 21 ust. 1 pkt 3 *in principio* u.p.d.f. o inne – obok wymienionych w tym przepisie ustaw oraz przepisów wykonawczych wydanych na podstawie tych ustaw – normatywne źródła prawa pracy, na podstawie których możliwe jest zasądzenie odszkodowania. W ocenie Trybunału obecny stan prawny w zakresie zwolnienia od podatku dochodowego odszkodowań lub zadośćuczynień (art. 21 ust. 1 pkt 3 u.p.d.f.) powoduje stan luki prawnej, która „przekłada się na niewykonanie dyrektywy, wyrażonej – z jednej strony – w art. 59 ust. 2 *in fine* Konstytucji, z drugiej zaś – w art. 9 i przepisach działu XI ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, ze zm.). Zgodnie bowiem ze wskazanymi uregulowaniami układy zbiorowe pracy oraz inne porozumienia pracownicze stanowią normatywne źródła prawa pracy, określające zarówno obowiązki, jak i uprawnienia pracodawców oraz pracobiorców. Podkreślenia wymaga, że

postanowienia układów zbiorowych oraz innych aktów prawa pracy obowiązują bezpośrednio w stosunkach pracy, tak jak przepisy aktów rangi ustawowej, rozporządzeń wykonawczych czy też prawa międzynarodowego.”

Zgodnie z nowym, zaproponowanym przez Senat Rzeczypospolitej Polskiej, brzmieniem art. 21 ust. 1 pkt 3 u.p.d.f. od podatku dochodowego od osób fizycznych wolne będą otrzymane odszkodowania lub zadośćuczynienia, jeżeli ich wysokość lub zasady ustalania wynikać będą wprost – tak jak dotychczas – z przepisów odrębnych ustaw lub przepisów wykonawczych wydanych na podstawie tych ustaw, a także – zgodnie z postanowieniem Trybunału Konstytucyjnego – z postanowień układów zbiorowych pracy, innych opartych na ustawie porozumień zbiorowych, regulaminów lub statutów, o których mowa w art. 9 §1 Kodeksu pracy. Ze zwolnienia w dalszym ciągu będą wyłączone:

- 1) określone w prawie pracy odprawy i odszkodowania z tytułu skrócenia okresu wypowiedzenia umowy o pracę,
- 2) odprawy pieniężne wypłacone na podstawie przepisów o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników,
- 3) odprawy i odszkodowania z tytułu skrócenia okresu wypowiedzenia funkcjonariuszom pozostającym w stosunku służbowym,
- 4) odszkodowania przyznane na podstawie przepisów o zakazie konkurencji,
- 5) odszkodowania za szkody dotyczące składników majątku związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą,
- 6) odszkodowania za szkody dotyczące składników majątku związanych z prowadzeniem działów specjalnych produkcji rolnej, z których dochody opodatkowane są według skali z art. 27 ust. 1 u.p.d.f. lub na zasadach określonych w art. 30c u.p.d.f.,
- 7) odszkodowania wynikające z zawartych umów lub ugód innych niż ugody sądowe.

Ustawa ma wejść w życie w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia (art. 3 Projektu) i mieć zastosowanie do dochodów uzyskanych od dnia 1 stycznia 2014 r. (art. 2 Projektu).

II. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem

Kwestie stanowiące przedmiot projektu ustawy nie są regulowane prawem Unii Europejskiej.

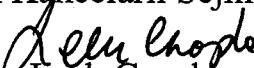
III. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Przedmiot projektu ustawy nie jest regulowany prawem Unii Europejskiej.

IV Konkluzja

Przedłożony do zaopiniowania senacki projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Szef Kancelarii Sejmu

Lech Czapla

Warszawa, 12 maja 2014 roku

BAS-WASGiPU-WAPEiM-945/14

Pani
Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia w sprawie możliwości stwierdzenia czy senacki projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (przedstawiciel wnioskodawcy: senator Stanisław Jurcewicz) wykonuje prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a ust. 1 regulaminu Sejmu

Przedłożony do zaopiniowania projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych przewiduje nowelizację art. 21 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (t.jedn. Dz.U. z 2012 r. poz. 361 ze zmian.; dalej: u.p.d.f.).

Celem projektowanej nowelizacji jest dostosowanie systemu prawa do wskazań Trybunału Konstytucyjnego wynikających z postanowienia z dnia 29 marca 2013 r., sygn. akt S 2/13, publ.: OTK ZU z 2013 r. Nr 6A poz. 89. W postanowieniu tym Trybunał Konstytucyjny zasygnalizował Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej oraz Radzie Ministrów potrzebę podjęcia inicjatywy ustawodawczej w kwestii uzupełnienia art. 21 ust. 1 pkt 3 *in principio* u.p.d.f. o inne – obok wymienionych w tym przepisie ustaw oraz przepisów wykonawczych wydanych na podstawie tych ustaw – normatywne źródła prawa pracy, na podstawie których możliwe jest zasądzenie odszkodowania. W ocenie Trybunału obecny stan prawny w zakresie zwolnienia od podatku dochodowego odszkodowań lub zadośćuczynień (art. 21 ust. 1 pkt 3 u.p.d.f.) powoduje stan luki prawnej, która „przekłada się na niewykonanie dyrektywy, wyrażonej – z jednej strony – w art. 59 ust. 2 *in fine* Konstytucji, z drugiej zaś – w art. 9 i przepisach działu XI ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, ze zm.). Zgodnie bowiem ze wskazanymi uregulowaniami układy zbiorowe pracy oraz inne porozumienia pracownicze stanowią normatywne źródła prawa pracy, określające zarówno obowiązki, jak i uprawnienia pracodawców oraz pracobiorców. Podkreślenia wymaga, że postanowienia układów zbiorowych oraz innych aktów prawa pracy obowiązują bezpośrednio w stosunkach pracy, tak jak przepisy aktów rangi ustawowej, rozporządzeń wykonawczych czy też prawa międzynarodowego.”

Zgodnie z nowym, zaproponowanym przez Senat Rzeczypospolitej Polskiej, brzmieniem art. 21 ust. 1 pkt 3 u.p.d.f. od podatku dochodowego od osób fizycznych wolne będą otrzymane odszkodowania lub zadośćuczynienia, jeżeli ich wysokość lub zasady ustalania wynikać będą wprost – tak jak dotychczas – z przepisów odrębnych ustaw lub przepisów wykonawczych wydanych na podstawie tych ustaw, a także – zgodnie z postanowieniem Trybunału Konstytucyjnego – z postanowień układów zbiorowych pracy, innych opartych na ustawie porozumień zbiorowych, regulaminów lub statutów, o których mowa w art. 9 §1 Kodeksu pracy. Ze zwolnienia w dalszym ciągu będą wyłączone odprawy i odszkodowania wymienione w art. 21 ust. 1 pkt 3 lit. a)-g) u.p.d.f.

Ustawa ma wejść w życie w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia (art. 3 Projektu) i mieć zastosowanie do dochodów uzyskanych od dnia 1 stycznia 2014 r. (art. 2 Projektu).

Przedmiot projektu nie jest objęty prawem Unii Europejskiej. Projekt ustawy **nie jest projektem ustawy wykonującym prawo Unii Europejskiej** w rozumieniu art. 95a Regulaminu Sejmu.

Szef Kancelarii Sejmu

Lech Czapla

SZEF KANCELARII SENATU

Ewa Polkowska

SK- 0401-12/14

Warszawa, dnia 30 kwietnia 2014 r.

Szanowny Pan

Lech Czapla

Szef Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Ministrze

W związku z przesłaniem do Sejmu, podjętej przez Senat na 53. posiedzeniu uchwały z dnia 24 kwietnia 2014 r. w sprawie wniesienia do Sejmu projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (wraz z projektem tej ustawy), pragnę przekazać Panu Ministrowi stanowiska podmiotów zewnętrznych przesłane do Senatu w toku postępowania zmierzającego do wypracowania przedmiotowego projektu ustawy.

Stanowiska w sprawie projektu ustawy przedstawiły następujące podmioty:

- 1) Sąd Najwyższy,
- 2) Krajowa Rada Radców Prawnych,
- 3) Minister Pracy i Polityki Społecznej,
- 4) Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów,
- 5) Główny Inspektor Pracy,
- 6) Minister Finansów,
- 7) Prokuratoria Generalna Skarbu Państwa,
- 8) Minister Sprawiedliwości,
- 9) Naczelny Sąd Administracyjny,
- 10) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych.

2 posiedzeniu

wz. Szefa Kancelarii Senatu

Aleksandra Stępień
Dyrektor
Aleksandra Stępień

Km 148/14

PIERWSZY PREZES
SĄDU NAJWYŻSZEGO
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

BSA III - 021- 85/14

Warszawa, dnia 19 marca 2014 r.

Pan
Piotr ZIENTARSKI
Przewodniczący
Komisji Ustawodawczej
w Senacie Rzeczypospolitej Polskiej

W odpowiedzi na pismo z dnia 17 marca 2014 r., BPS/KU-034/579/8/14 uprzejmie informuję, że Sąd Najwyższy na podstawie art. 1 pkt 3 ustawy o Sądzie Najwyższym z dnia 23 listopada 2002 r. (j.t. Dz. U. z 2013 r., poz. 499) nie uznaje za celowe opiniowania *projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (druk senacki nr 579)*.

Z poważaniem

Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego

p.o. Prof. dr hab. Lech PAPRZYCKI
Prezes Sądu Najwyższego

KU 160/14

KRAJOWA RADA
RADCÓW PRAWNYCH

00-540 Warszawa, Aleje Ujazdowskie 41 lok. 2

tel./fax: 022 622 05 88, 622 84 28;33 • e-mail: krrp@krrp.pl • NIP: 526-10-43-011

L.dz. 1412 /OBSiL/2014

Warszawa, dnia 18 marca 2014 r.

Szanowny Pan

Piotr Zientarski

Przewodniczący

Komisji Ustawodawczej Senatu

Szanowny Panie Przewodniczący

W nawiązaniu do wskazanego przy piśmie BPS/KU-034/579/17./14 z dnia 17 marca 2014 r. projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (druk senacki nr 579), uprzejmie zawiadamiam, że Ośrodek Badań, Studiów i Legislacji Krajowej Rady Radców Prawnych nie zgłasza uwag do tego projektu.

2 pozostawien

Wiceprezes
Krajowej Rady Radców Prawnych

Arkadiusz Bereza

KU 181/14

MINISTER
PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

Warszawa, dnia 2014-04-01

DPR-I-0702-36-JS/MP/14

Pan
Piotr Zientarski
Przewodniczący
Komisji Ustawodawczej Senatu RP

Szanowny Panie Przewodniczący,

Odpowiadając na wystąpienie Pana Przewodniczącego z dnia 17 marca 2014 r., znak: BPS/KU-034/579/2./14, w sprawie rozwiązań zaproponowanych w senackim projekcie ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, zawartym w druku nr 579, uprzejmie wyjaśniam, że w świetle wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 29 marca 2013 r. (sygn. S 2/13), nie budzi wątpliwości treść zaproponowanego nowego brzmienia przepisu art. 21 ust. 1 pkt 3 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, zawartego w druku senackim nr 579.

Jednocześnie pragnę poinformować Pana Przewodniczącego, że na posiedzeniu Rady Ministrów, które odbyło się w dniu 18 marca br., został przyjęty rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw. Jedną z projektowanych zmian ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych ma na celu także realizację powyższego wyroku Trybunału Konstytucyjnego. Proponuje się nadać art. 21 ust. 1 pkt 3 ustawy następujące brzmienie: „otrzymywane odszkodowania lub zadośćuczynienia, jeżeli ich wysokość lub zasady ustalania wynikają wprost z przepisów odrębnych ustaw, przepisów wykonawczych wydanych na podstawie tych ustaw lub innych normatywnych źródeł prawa, o których mowa w art. 9 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 – Kodeks pracy”.

Uprzejmie wyjaśniam, że prace legislacyjne nad wyżej wymienionym rządowym projektem ustawy były prowadzone przez Ministra Finansów, który pozostaje właściwy do reprezentowania Rządu w omawianej kwestii.

[Podpis]
MINISTER
Radosław Mleczko
PODSEKRETARZ STANU

KU 184/14

Prezes Urzędu Ochrony
Konkurencji i Konsumentów
Adam Jasser

UOKiK
Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

DPR-0799-2(21)14/MSK

Warszawa, 31 marca 2014

Pan
Piotr Zientarski
Przewodniczący Komisji Ustawodawczej
Senatu RP

Szanowny Panie Przewodniczący,

W odpowiedzi na Pana pismo z dnia 17 marca 2014 r. (sygn.: BPS/KU-034/579/5/14) zawierające prośbę o przedstawienie opinii odnośnie do projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (druk senacki nr 579), uprzejmie informuję, iż Prezes Urzędu nie zgłasza uwag do przedmiotowego projektu.

Zaproponowane w projekcie rozwiązanie ma na celu wykonanie postanowienia Trybunału Konstytucyjnego (sygn. S 2/13) i przewiduje, iż wolne od podatku dochodowego od osób fizycznych będą także wszelkie odszkodowania i zadośćuczynienia kreowane przez układy zbiorowe pracy i akty podobne. Przedmiotowe regulacje dotyczące zwolnień podatkowych tj. polityki podatkowej państwa w zakresie świadczeń przyznawanych na podstawie układów zbiorowych lub innych porozumień zawieranych przez pracodawców i pracowników - leżą poza zakresem ustawowych kompetencji Prezesa UOKiK.

Wskazać również należy, iż obecnie toczą się prace legislacyjne nad przygotowanym przez Ministra Finansów projektem ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw. Projekt ten w wersji z dnia 13 lutego br. obejmuje wykonanie ww. postanowienia TK - w projektowanym art. 21 ust. 1 pkt 3 dodano jako podstawę odszkodowań i zadośćuczynień *inne normatywne źródła prawa, o których mowa w art. 9 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy*. Niniejszy projekt został w dniu 21 lutego br. przekazany do rozpatrzenia przez Radę Ministrów.

Do wiadomości:
Sekretarz do Spraw Parlamentarnych

2 powoławen
Z p. PREZESA
URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
WICEPREZES

Jarosław Arch

KU 197/14

GŁÓWNY INSPEKTOR PRACY

Iwona Hickiewicz

Warszawa 31 marca 2014 r.

GNP-364 - 4002-3-1/14

Pan

Piotr Zientarski

Przewodniczący

Komisji Ustawodawczej Senatu RP

Szanowny Panie Przewodniczący,

Odpowiadając na pismo z dnia 17 marca 2014 r., znak: BPS/KU-034/579/3./14 w sprawie inicjatywy ustawodawczej dotyczącej projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych uprzejmie informuję, że Państwowa Inspekcja Pracy nie zgłasza zastrzeżeń do rozwiązań zaproponowanych w projekcie.

Przedmiotowy projekt stanowi wykonanie postanowienia Trybunału Konstytucyjnego z dnia 29 marca 2013 r. (sygn. akt S 2/13), w którym TK, stwierdziwszy istnienie luki prawnej, zasygnalizował potrzebę uzupełnienia art. 21 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych o inne - obok wymienionych w tym przepisie ustaw oraz przepisów wykonawczych wydanych na podstawie tych ustaw - normatywne źródła prawa pracy, na podstawie których możliwe jest zasądzenie odszkodowania.

Zgodnie z art. 9 § 1 Kodeksu pracy źródłami prawa pracy – poza Kodeksem pracy oraz innymi ustawami i aktami wykonawczymi określającymi prawa i obowiązki pracowników i pracodawców – są także układy zbiorowe pracy, inne oparte na ustawie porozumienia zbiorowe, regulaminy i statuty określające prawa i obowiązki stron stosunku pracy. Rezultatem wejścia w życie projektowanej ustawy będzie więc zwolnienie od podatku dochodowego również tych odszkodowań, których wysokość lub zasady ustalania wynikają z pozostałych źródeł prawa pracy wymienionych w art. 9 § 1 Kodeksu pracy.

2 paraferendy

Km 199/14

Warszawa, dnia 14 kwietnia 2014 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER FINANSÓW

DD3/0602/18/IMD/14/RD-32231/14

Pan
Piotr Zientarski
Przewodniczący Komisji
Ustawodawczej
Senat Rzeczypospolitej Polskiej

W związku z wystąpieniem z dnia 17 marca 2014 r. Nr BPS/KU-034/579/1/14 w sprawie inicjatywy ustawodawczej dotyczącej projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (druk senacki nr 579), uprzejmie informuję.

Celem przedmiotowej inicjatywy jest dostosowanie systemu prawa do postanowienia Trybunału Konstytucyjnego z dnia 29 marca 2013 r. (sygn. akt S 2/13).

W powołanym orzeczeniu, działając na podstawie art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. Nr 102, poz. 643 z późn. zm.), Trybunał Konstytucyjny postanowił zasygnalizować Sejmowi RP potrzebę uzupełnienia art. 21 ust. 1 pkt 3 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych o normatywne źródła prawa pracy, na podstawie których możliwe jest zasądzenie odszkodowania.

W związku z tym uprzejmie wyjaśniam, iż realizacja w/w postanowienia Trybunału Konstytucyjnego odzwierciedlona została w rządowej inicjatywie legislacyjnej dotyczącej między innymi ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Na posiedzeniu w dniu 18 marca 2014 r. Rada Ministrów przyjęła projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw.

W projekcie tym zawarty został między innymi przepis, który w art. 21 w ust. 1 w pkt 3 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych proponuje nadanie nowego brzmienia wprowadzeniu do wyliczenia, z którego wynikałoby, iż wolne od podatku dochodowego od osób fizycznych są: „otrzymane odszkodowania lub zadośćuczynienia, jeżeli ich wysokość lub zasady ustalania wynikają wprost z przepisów odrębnych ustaw, przepisów wykonawczych wydanych na podstawie tych ustaw lub innych normatywnych źródeł prawa, o których mowa w art. 9 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.) z wyjątkiem:” (art. 2 pkt 7 lit. a tiret pierwsze w/w projektu).

Projekt ten *de facto* realizuje cel inicjatywy legislacyjnej zawarty w druku senackim nr 579 i powinien wkrótce wpłynąć do Sejmu RP.

Z upoważnienia Ministra Finansów
SEKRETARZ STANU

Janusz Cichoń

KU 201/14

PROKURATORIA GENERALNA SKARBU PAŃSTWA

Główny Urząd Prokuratury Generalnej Skarbu Państwa

ul. Hoża 76/78, 00-682 Warszawa
tel.: (+48) 022 392-31-17; fax: (+48) 022 392-31-20

www.prokuratura.gov.pl
e-mail: kancelaria@prokuratura.gov.pl

KR-51-129/14/KBU
W/10461/14

Warszawa, 2014.04. 04

Pan
Piotr ZIENTARSKI
Przewodniczący Komisji Ustawodawczej
Senatu Rzeczypospolitej Polskiej

Przewodniczący Komisji Ustawodawczej

W odpowiedzi na pismo z dnia 17.03.2014 r., znak: BPS/KU-034/579/4./14, dotyczące zaopiniowania projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (druk senacki nr 579), uprzejmie informuję, iż Prokuratura Generalna Skarbu Państwa do przedłożonego projektu zgłasza następującą uwagę:

Uzasadnienie projektu jest niespójne, gdyż w pkt 4 przedstawiono negatywne skutki proponowanego sposobu wykonania postanowienia Trybunału Konstytucyjnego z dnia 29 marca 2013 r., sygn. S 2/13, polegające na pozbawieniu ustawodawcy kontroli nad zakresem (rodzajem) odszkodowań podlegających zwolnieniu od podatku dochodowego od osób fizycznych. Prawidłowym rozwiązaniem, o którym również jest mowa w uzasadnieniu projektu, wydaje się być objęcie zwolnieniem od podatku dochodowego od osób fizycznych tylko tych odszkodowań i zadośćuczynień określonych w układach zbiorowych pracy, które swoją funkcją odpowiadają zwolnieniom przewidzianym przez ustawę i tylko do wysokości nieprzekraczającej kwot ustawowych lub nieprzekraczającej kwoty pełniące funkcję odszkodowawczą.

Piotr Rodkiewicz
WICEPREZES
Prokuratury Generalnej
Skarbu Państwa

Piotr Rodkiewicz
Piotr Rodkiewicz

Otrzymują:

- 1) adresat – 1 egz.,
- 2) a/a – 1 egz.

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

Warszawa, dnia 7 kwietnia 2014 r.

DPK-II-442-27/14/5

Pan
Piotr Zientarski
Przewodniczący
Komisji Ustawodawczej
Senatu Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Przewodniczący!

W odpowiedzi na pismo z dnia 17 marca 2014 r. (znak: BPS/KU-034/579/6/14), dotyczące projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (druk senacki nr 579), uprzejmie przedstawiam, co następuje.

Na wstępie pragnę zauważyć, iż przedmiotowy projekt ustawy ma na celu dostosowanie systemu prawa do postanowienia Trybunału Konstytucyjnego z dnia 29 marca 2013 r. (sygn. akt S 2/13), dotyczącego ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2012 r. poz. 361, z późn. zm.).

W orzeczeniu tym Trybunał postanowił zasygnalizować Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej i Radzie Ministrów potrzebę uzupełnienia art. 21 ust. 1 pkt 3 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych o inne obok wymienionych w tym przepisie ustaw oraz przepisów wykonawczych wydanych na podstawie tych ustaw – normatywne źródła prawa pracy, na podstawie których możliwe jest zasądzenie odszkodowania. W ocenie Trybunału Konstytucyjnego nieuwzględnienie przez ustawodawcę w art. 21 ust. 1 pkt 3 *in principio* ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych innych – poza ustawami i wydanymi na ich podstawie przepisami wykonawczymi – normatywnych źródeł prawa pracy powoduje stan luki prawnej, która przekłada się na niewykonanie dyrektywy, wyrażonej – z jednej strony – w art. 59 ust. 2 *in fine* Konstytucji RP, z drugiej zaś w art. 9 i przepisach działu XI Kodeksu pracy. Jednocześnie Trybunał podkreślił, że postanowienia układów zbiorowych oraz innych aktów prawa pracy obowiązują bezpośrednio w stosunkach pracy, tak jak przepisy aktów rangi ustawowej, rozporządzeń wykonawczych czy też

prawa międzynarodowego (zob. m.in.: wyrok TK z 28 czerwca 2000 r., K 25/99, OTK ZU nr 5/2000, poz. 141; W. Sokolewicz, uwaga 38 do art. 59 Konstytucji, [w:] *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz*, red. L. Garlicki, Wydawnictwo Sejmowe, Warszawa 1999-2007; L. Florek, *Prawo pracy*, wyd. 13, Warszawa 2011, s. 37-38; A.M. Świątkowski, *Polskie prawo pracy*, wyd. 3, Warszawa 2012, s. 68-69).

W tym miejscu należy wskazać, że projekt ustawy zasługuje na aprobatę, gdyż realizuje on zalecenia dotyczące zmian legislacyjnych, o których mowa w przedmiotowym postanowieniu Trybunału Konstytucyjnego.

Tym niemniej należy podkreślić, że zgodnie z obecnie obowiązującym art. 21 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy wolne od podatku dochodowego od osób fizycznych są otrzymane odszkodowania lub zadośćuczynienia, jeżeli ich wysokość lub zasady ustalania wynikają wprost z przepisów odrębnych ustaw lub przepisów wykonawczych wydanych na podstawie tych ustaw, z wyjątkiem:

- a) określonych w prawie pracy odpraw i odszkodowań z tytułu skrócenia okresu wypowiedzenia umowy o pracę,
- b) odpraw pieniężnych wypłacanych na podstawie przepisów o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników,
- c) odpraw i odszkodowań z tytułu skrócenia okresu wypowiedzenia funkcjonariuszom pozostającym w stosunku służbowym,
- d) odszkodowań przyznanych na podstawie przepisów o zakazie konkurencji,
- e) odszkodowań za szkody dotyczące składników majątku związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą,
- f) odszkodowań za szkody dotyczące składników majątku związanych z prowadzeniem działów specjalnych produkcji rolnej, z których dochody są opodatkowane według skali, o której mowa w art. 27 ust. 1, lub na zasadach, o których mowa w art. 30c,
- g) odszkodowań wynikających z zawartych umów lub ugód innych niż ugody sądowe.

Obecne brzmienie wskazanej regulacji powoduje wyłączenie ze zwolnienia świadczeń, których podstawą wypłaty nie jest akt prawny wskazany w Konstytucji RP jako źródło prawa. Konsekwencją tego jest uznanie, iż odszkodowanie przyznane w oparciu o układ zbiorowy prawa pracy nie korzysta ze zwolnienia podatkowego,

o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 3 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

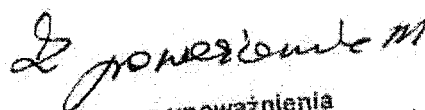
Proponowane w projektowanej ustawie uzupełnienie wprowadzenia do wyliczenia w art. 21 ust. 1 pkt 3 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych zapewni, że odszkodowania i zadośćuczynienia wypłacane na podstawie takich źródeł prawa pracy jak układy zbiorowe pracy, porozumienia zbiorowe, regulaminy i statuty zostaną objęte zwolnieniem z podatku dochodowego. Jednocześnie do świadczeń tych znajdują również zastosowanie wyjątki od zwolnienia, które zostały określone w lit. a-g tego przepisu. Należy jednak w tym zakresie zaznaczyć, że katalog tych wyjątków został określony w sytuacji, gdy wprowadzenie do wyliczenia wymieniano jako podstawy wypłaty świadczeń korzystających ze zwolnienia jedynie przepisy odrębnych ustaw oraz przepisy wykonawcze wydane na podstawie tych ustaw. W katalogu tym wymieniono zatem grupy świadczeń dość precyzyjnie określone i normatywnie zdefiniowane w przepisach ustaw i rozporządzeń.

W związku z rozszerzeniem zakresu przedmiotowych zwolnień podatkowych o świadczenia przyznawane na podstawie aktów kształtowanych w sposób bardziej swobodny niż przepisy prawa powszechnie obowiązującego, wydaje się celowe, aby w toku dalszych prac nad przedmiotowym projektem ustawy szczegółowej analizie poddane zostały również wyjątki określone w art. 21 ust. 1 pkt 3 lit. a-g ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. Analiza ta powinna zmierzać do ustalenia, czy układy zbiorowe pracy, porozumienia zbiorowe, regulaminy i statuty mogą przewidywać takie rodzaje świadczeń, które – nie zaliczając się do żadnej z grup świadczeń obecnie wymienionych w lit. a-g – mają zbliżony do nich charakter, co uzasadniałoby – w świetle zasady równości wobec prawa – ich podobne potraktowanie, tj. objęcie opodatkowaniem na zasadzie wyjątku od zwolnienia. Przykładowo za świadczenia o charakterze zbliżonym do świadczeń wymienionych w lit. a-c mogłyby zostać uznane inne świadczenia stanowiące ekwiwalent wynagrodzenia w związku z wcześniejszym od ustalonego zakończeniem stosunku pracy lub stosunku służbowego. Zidentyfikowanie tego rodzaju świadczeń powinno prowadzić do rozważenia zasadności rozszerzenia lub modyfikacji katalogu wyjątków z lit. a-g.

Dodatkowo należy zwrócić uwagę na to, że w proponowanym brzmieniu wprowadzenia do wyliczenia używa się rozbudowanej formuły dotyczącej poszczególnych źródeł prawa pracy, w przeciwieństwie do obecnej jego treści (gdzie

mowa jest tylko o przepisach odrębnych ustaw lub przepisach wykonawczych wydanych na podstawie tych ustaw). Tymczasem w art. 21 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych ustawodawca posługuje się zwrotem „określonych w prawie pracy odpraw i odszkodowań”, co wydaje się niespójne z projektowanym, rozbudowanym wprowadzeniem do wyliczenia i dodatkowo uzasadnia potrzebę poddania wyjątków określonych w art. 21 ust. 1 pkt 3 lit. a-g ww. ustawy.

Mając na względzie powyższe warto byłoby projektowaną ustawę skonsultować też z Ministrem Pracy i Polityki Społecznej oraz Ministrem Finansów, w zakresie kompetencji których pozostają projektowane przepisy, również w kontekście możliwego zmniejszenia wpływów do budżetu państwa.

z upoważnienia
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

Jerzy Kozdroń
SEKRETARZ STANU

PREZES
NACZELNEGO SĄDU ADMINISTRACYJNEGO

Warszawa, dnia 7 kwietnia 2014 r.

BO-60-6/14

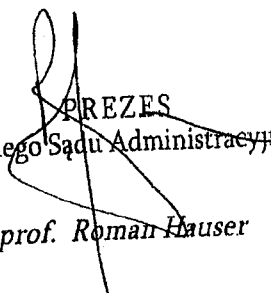
Pan Senator
Piotr Zientarski
Przewodniczący Komisji Ustawodawczej
Senatu Rzeczypospolitej Polskiej

Wielce szanowny Panie Senatorze,

Odpowiadając na pismo z dnia 17 marca 2014 r., znak BPS/KU-034/579/7./14, dotyczące senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (druk senacki nr 579), uprzejmie informuję, że nie zgłaszam merytorycznych uwag do zakresu nowelizacji ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych zawartego w przedstawionym projekcie.

Jednocześnie biorąc pod uwagę, że projekt nowelizacji ma usunąć lukę prawną, wskazana w postanowieniu Trybunału Konstytucyjnego z dnia 29 marca 2013 r., sygn. akt S 2/13, oraz przewiduje stosowanie zmienionych przepisów z mocą wsteczną do dochodów uzyskanych od dnia 1 stycznia 2014 r., wydaje się uzasadnione pominięcie czternastodniowego *vacatio legis* i zmiana art. 3 przedstawionego projektu przez określenie daty wejścia w życie znowelizowanych przepisów z dniem ogłoszenia.

z wyrazami szacunku

PREZES
Naczelnego Sądu Administracyjnego
prof. Roman Hauser

WICEPRZEWODNICZĄCY
OGÓLNOPOLSKIEGO POROZUMIENIA
ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH
FRANCISZEK BOBROWSKI

OPZZ/FB/408/2014

Warszawa, 10 kwietnia 2014 r.

Pan

Piotr Zientarski

Przewodniczący Komisji Ustawodawczej
Senatu Rzeczypospolitej Polskiej

Warszawa

Szanowny Panie Przewodniczący

W odpowiedzi na pismo z dnia 17 marca 2014 r. (znak: BPS/KU-034/579/16./14) przy którym przekazano **projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych** (druk senacki nr 579) uprzejmie przedstawiam opinię Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych do przedmiotowego dokumentu.

Projekt zakłada zwolnienie od podatku odszkodowań i zadośćuczynień kreowanych przez układy zbiorowe pracy i akty podobne, o których mowa w art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks Pracy (Dz. U. Nr 24 poz. 141 z późn. zm.). Cel jaki ustawodawca postawił przed sobą przygotowując tą inicjatywę to wypełnienie luki prawnej zasygnalizowanej Sejmowi RP i Radzie Ministrów przez Trybunał Konstytucyjny w postanowieniu z dnia 29 marca 2013 r. (Sygn. akt S 2/13). Trybunał odnotował potrzebę zmiany art. 21 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2012 r. poz. 361 z późn. zm.) poprzez poszerzenie o inne - obok wymienionych w tym przepisie ustaw oraz przepisów wykonawczych wydanych na podstawie tych ustaw - normatywne źródła prawa pracy, na podstawie których możliwe jest zasądzenie odszkodowania.

OPZZ pozytywnie ocenia inicjatywę ustawodawczą, nad którą prace rozpoczęła Komisja Ustawodawcza Senatu RP. Za wprowadzeniem przedmiotowego rozwiązania przemawiają nie tylko względy funkcjonalne wynikające z wątpliwości natury konstytucyjnej co do obecnie obowiązującego stanu prawnego. Odszkodowanie lub zadośćuczynienie jakie otrzymuje pracownik, np. w związku z naruszeniem jego praw nie powinny być uszczuplane o należności podatkowe, taka praktyka mija się z charakterem tytułu, na podstawie którego ta osoba otrzymuje środki finansowe. Aktualny stan prawny w tym zakresie nie zapewnia spójności systemu prawnego. Zgodnie z przepisami Konstytucji RP oraz ustawy - Kodeks pracy, układy zbiorowe pracy stanowią normatywne źródła prawa pracy określające obowiązki i uprawnienia zarówno pracodawców jak i przedsiębiorców. Postanowienia układów zbiorowych oraz innych aktów prawa pracy obowiązują w stosunkach pracy bezpośrednio tak, jak przepisy aktów rangi ustawowej, rozporządzeń wykonawczych i prawa międzynarodowego. Odszkodowania i zadośćuczynienia otrzymywane pracownika na ich podstawie powinny być traktowane przez ustawodawcę tak samo jak te wynikające wprost z ustaw lub przepisów wykonawczych wydanych na ich podstawie.

Z porozumieniem

OGÓLNOPOLSKIE POROZUMIENIE ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH

00-924 Warszawa, ul. Kopernika 36/40

tel.: 022 551 55 06, fax: 022 551 55 09

e-mail: bobrowski@opzz.org.pl, www: <http://opzz.org.pl>